

збройну агресію проти України, призвела до виявлення ризиків, які значно підірвали стійкість аграрних підприємств. Серед цих ризиків особливо болюче вплинули зменшення площі посіву, недотримання технологій виробництва, руйнування інфраструктури та логістичних ланцюгів, обмеження експорту та інфляція. У таких непередбачуваних умовах, існуючий методичний підхід до управління в кризових умовах виявився недостатнім для справляння зі специфічними проблемами аграрних підприємств, тому потребує подальшого вдосконалення на мікрорівні. Основними стратегічними орієнтирами стабілізації та зростання діяльності аграрних підприємств в умовах повоєнного відновлення мають стати: лібералізація зовнішньої торгівлі, створення і розвиток переробних підприємств, розширення кредитування та державної підтримки аграрних підприємств та реалізація євроінтеграційних реформ.

Для подолання кризових явищ в аграрних підприємствах, які є ключовими гравцями в аграрній економіці, необхідно розробити фінансові антикризові механізми, що зменшуватимуть ризики господарської діяльності в непередбачуваних та нестабільних умовах зовнішнього та внутрішнього середовища.

Інформаційні джерела

1. Експертна оцінка можливих перешкод та потенціалу аграрного розвитку в територіальних громадах. Агрополітичний звіт APD/APB/21/2022. URL: https://www.apd-ukraine.de/images/2022/Agrarpolitische_Berichte/21_2022/Bericht_21_2022_APD_UA.pdf.
2. Опитування сільських підприємств АПД 2023: Короткий звіт. Агрополітичний звіт APD/APB/04/2023. URL: https://www.apd-ukraine.de/images/2023/Agrarpolitische_Berichte/04-2023/APD-Kvartjuk_UA.pdf.
3. Ніценко В.С., Руденко С.В. Управління ризиками на підприємствах агропродовольчої сфери. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 3. С. 12-21.

УДК 658.15:351.863

І.А. Юр'єва, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК У КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі інтеграційних інформаційно-комунікаційних процесів в оподаткуванні актуальними є безпекові питання організації і методики податкових перевірок та податкового контролю в цілому на

різних рівнях внутрішнього та зовнішнього середовища організації. Податкова безпека гарантує забезпеченість фінансовими ресурсами всі необхідні потреби суспільства. Організація і стає функціонування податкової системи передбачає планування, контроль із використанням новітніх інноваційних діджиталізаційних засобів і механізмів реалізації стратегічних завдань втілення цифровізації в роботі податкової служби України.

Становлення принципово нової інформаційно-комунікаційної моделі між об'єктами та суб'єктами податкової діяльності із урахуванням механізму податкової безпеки обумовило виникнення нових завдань у сфері оподаткування, які вимагають врахування податкової складової фінансової безпеки. Вплив податків на діяльність суб'єктів підприємництва є важливим для визначення результатів діяльності підприємства. При цьому значну роль відіграє рівень податкової безпеки середовища функціонування підприємства, який має забезпечувати рівномірне податкове навантаження.

Податки і податкова політика є найважливішими елементами системи забезпечення фінансової безпеки держави. Державою підтримуються заходи із цифровізації організації податкового контролю та податкових перевірок, проекти створення індустріальних парків, акселератів, цифрових платформ, інвестиційних і партнерських програм, які мають стати стратегічними підходами до впровадження елементів податкової безпеки як інновації з діджиталізації Державної податкової служби. Другим напрямом упровадження податкової безпеки є втілення концепції відповідальності у податковій сфері. Наголос робиться на потребі підвищення ролі стейкхолдерів як у технічних, так і економічних процесах; забезпечення тісної взаємодії стартап-команд і бізнесу; швидкого впровадження досвіду успішно реалізованих інформаційно-комунікаційних проєктів у сфері оподаткування малого, середнього та великого бізнесу; розширення мережі академічних бізнес-інкубаторів, інноваційних кластерів, формування фрагментованого ринку інновацій для стратегічних планів цифрової трансформації. Необхідно враховувати ризики та виклики навколишнього середовища та працювати на випередження і враховувати загрози для бізнес-організацій які стають небезпечнішими й більш диверсифікованими – від всесвітніх пандемій до озброєних конфліктів.

На часі необхідно усвідомлювати, що темпи цифрової трансформації у світі випереджають здатність більшості компаній пристосовуватися до змін, що може викликати додаткові складнощі до опанування нових знань. Оскільки податкова безпека – це складне та

багатогранне явище, то вирішального значення набуває системність, що дає можливість інтеграції усіх перерахованих аспектів. На сьогодні основними платниками податків є галузі матеріального виробництва, але частка їх прибутку в економіці поступово скорочується, що уособлює в собі ще одну проблему оподаткування – відсутність раціональної системи бюджетноподаткового прогнозування, беручи за основу реальну оцінку податкових надходжень у державний бюджет. Такий недолік у свою чергу впливає на динаміку, а саме на зниження податкових надходжень, а також на чинники макросередовища, тобто стабільність податкового законодавства.

Податкова безпека держави – це такий стан податкової системи, який характеризується стійкістю і стабільністю всіх її елементів, що передбачає спроможність захищати економічні інтереси держави і протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам, можливість реалізації і розвитку податкового потенціалу країни, ефективне використання конкурентних переваг податкової системи в умовах глобалізації. До сказано додаємо, що враховуючи сучасні реалії (глобалізація, цифровізація тощо), нині особливої ваги набувають обмін думками, оприлюднення результатів проєктів, введення новацій, а отже, усі мають бути зацікавлені у відкритій науці, у проведенні досліджень з актуальних проблемам і напрямів. Серед них різні експерти називають наступні: цифрова трансформація бізнес-процесів, інтернет-речей та великих даних; розумні об'єкти, розумна електронна медицина; цифрові технології для сфери енергетики; цифровізація логістичних процесів і транспорту; цифрові інноваційні. Як показує практика, результати досліджень уже зараз стають певними провайдерами залучення до стимулювання економіки нових ІТ-розробок, віртуальних сервісів, електронного середовища, а також підтверджують зміну пріоритетів інвесторів у бік цифрових технологій та цифровізації досліджень, інновацій. Технології знань дають змогу досягти високого рівня нової економіки, виявити реальний стан впровадження цифрових технологій в економічні сфери. Проте більшість фахівців, учених, предметом вивчення яких є окреслене питання, стверджує, що подальшого удосконалення потребує як нормативна база, так і реальна практика організаційно-технічного забезпечення складних процесів стимулювання економіки, розвитку підприємництва, бізнесу. Сьогодні існують всі підстави говорити про багаторівневу систему податкової безпеки на рівні держави, окремих регіонів, підприємств, а також окремої особи. Це означає, що з податковою системою пов'язані інтереси не тільки суспільства і держави, але й усіх громадян, груп населення, підприємств і організацій. Надання державою членам

суспільства суспільних благ і послуг, пов'язаних зі створенням нових робочих місць, підтримкою загальної зайнятості, соціальним забезпеченням і соціальним захистом, а також їх кількість і якість практично повністю залежать від масштабів податкового потенціалу країни. Однак варто зауважити, що увесь складний комплекс цифровізації електронних комунікацій, які формуються у сучасному суспільстві (передусім в економічних відносинах), крім переваг, в окремих випадках може нести певні ризики, бо не завжди гарантує досягнення бажаного ефекту від цифрових змін, хоча й слугує потужним поштовхом, імпульсом для впровадження нових проектів у формування інноваційної економіки, підприємництва, бізнесу. Необхідно враховувати фактор податкової культури як частини загальнонаціональної культури країни, яка відображає рівень знання та дотримання податкового законодавства, правильність обчислення, повноти і своєчасності сплати до держави податків, зборів та інших обов'язкових платежів, знання своїх прав, виконання своїх обов'язків платниками податків і контролюючими органами, розуміння всіма громадянами важливості сплати податків для держави і суспільства.

Отже, до технологічних переваг у структурній складовій податкової безпеки і організації податкових перевірок при застосуванні хмарних рішень в економіці та бізнесі можна віднести те, що завдяки електронним сервісам, які використовуються на цифрових робочих місцях, усуваються комунікаційні бар'єри між відділами, надається віддалений і безпечний доступ до корпоративної інформації, полегшується робота з документацією і спілкування з колегами, навіть тими, які перебувають за межами офісу, забезпечується оперативність і продуктивність комунікацій.

Інформаційні джерела

1. Пономаренко, О. Е. Формування простору індикаторів оцінки рівня зовнішньої фінансової безпеки в контексті підвищення інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання промисловості [Текст] / О. Е. Пономаренко // Бізнес Інформ. – 2011. – № 3. – С. 107-110.